

NORDISKA RÅDETS FILMPRIS 2015: jurymotivationer

DANMARK

***Stille hjerte* (Stilla hjärta)**

I denna mästerligt gjorda och perfekt spelade film berättar regissör Bille August och manusförfattare Christian Torpe en varmhjärtad historia om en oförglömlig helg då en familj måste hantera mammans önskan att dö. Enligt den sant nordiska traditionen att dra fram alla skelett ur garderoben skärskådar filmen den kanske allra svåraste utmaningen inom en familj: att ta farväl av en närstående.

Jurymedlemmar: Per Juul Carlsen, Eva Novrup Redvall, Jakob Wendt Jensen

FINLAND

They have escaped

Ett gripande uppväxtdrama, en spännande road movie, en drogframkallad fantasi – och vilken fantasi! Jukka-Pekka Valkeapääs *They Have Escaped* flirtar med genretypiska drag bara för att lyfta bortom deras respektive dynamik och förvandlas till en expressionistisk, gränslös vuxensaga. Det utsökta fotografiet i kombination med väl övervägd, mångfacetterad musik bidrar till filmens starka, drömlika atmosfär.

Jurymedlemmar: Jaana Puskala, Outi Heiskanen, Harri Römpötti

ISLAND

Fúsi

Med ett finkänsligt grepp målar regissör Dagur Kári i upp *Fúsi* ett rörande utvecklingsporträtt av en snäll jätte. På ett skickligt nyanserat sätt förmedlar denna humanistiska film både inre plågor och en stillsam charm, medan dess symboliska samspel mellan stora och små saker i livet reflekterar sådana allmänna teman som godhet, givmildhet och nåd.

Jurymedlemmar: Kristín Jóhannesdóttir, Björn Ægir Norðfjörð, Auður Ava Ólafsdóttir

NORGE

Mot naturen

I *Mot naturen* presenterar Ole Giæver en självreflektion över våra moderna liv och den nordiska mannen av i dag. Med en personlig och direkt berättarröst skapas ett collage av mentala bilder som uttrycker minnen, drömmar, hopp och emotionella stämningar. Allt är gjort med en humor som även reflekteras i pinsamheter, skam och smärta.

Jurymedlemmar: Silje Riise Næss, Britt Sørensen, Kalle Løchen

SVERIGE

Gentlemen

Gentlemen tar oss med på en vindlande berättelse där tidsperspektiv och identiteter är lika flytande som gränsen mellan dröm och fantasi. Omsorgen om filmens olika uttrycksmedel samverkar till ett enastående personligt, lekfullt och självreflekterande verk.

Jurymedlemmar: Jannike Åhlund, Jon Asp, Kristina Börjeson

NORDISKA RÅDETS FILMPRIS 2015 - DANMARK

STILLA HJÄRTA

SYNOPSIS

Tre generationer i en familj samlas för en helg. Systrarna Sanne och Heidi har accepterat sin dödligt sjuka mors önskan att dö innan sjukdomen förvärras. Men medan veckoslutet framskrider, blir mammans beslut allt svårare att hantera och gamla konflikter dyker upp till ytan.

REGISSÖR – BILLE AUGUST

Bille August (1948) studerade vid Den Danske Filmskole och fick sin filmfotografexamen 1973. Hans internationella genombrott kom med *Pelle Erövraren* (1987), som vann Guldpalmen i Cannes och en Oscar. August fick sin andra Guldpalm 1992 för *Den goda viljan*. Sedan tidigt 1990-tal har August varvat internationella samproduktioner med lokala filmer. Till hans mest berömda arbeten hör *Andarnas hus* (1993), *Jerusalem* (1996), *Farväl Bafana* (2007) och *Stilla hjärta*, som vann fyra av de danska filmkritikernas Bodil-pris 2015, bland annat för bästa film. Augusts nästa film är den engelskspråkiga *55 Steps* med Helena Bonham Carter och Vera Farmiga.

MANUSFÖRFATTARE – CHRISTIAN TORPE

Christian Torpe (1978) studerade film och media vid Köpenhamns universitet och undervisades i manusförfattande av de amerikanska sitcom-veteranproducenterna Nancy Steen och Fred Rubin. Han gjorde sin debut med TV-serien *Maj & Charlie* och fick sitt genombrott som skapare/författare av tv-serien *Rita*, som nu är inne på sin tredje säsong. Han har även skrivit *Hjördis*, en spin-off komediserie till *Rita*. Torpe arbetar just nu på två nya serier som showrunner för AMC och Warner Brothers i USA. Han har skrivit manus till långfilmer som Hella Joofs komedi *Sover Dolly på ryggen* och Bille Augusts *Stilla hjärta*, som 2015 vann Bodil-priset för bästa manus.

PRODUCENT – JESPER MORTHORST

Jesper Morthorst (1977) avslutade Super 16-filmskolan 2006 och har en bachelorexamen i film and media från Köpenhamns universitet. Han har arbetat för Nimbus Film, Alphaville Pictures och är nu in-house producent vid SF Film Production. Under de senaste tio åren har han producerat över tjugo filmer och tv-serier, som *Afghan Muscles* av Andreas M. Dalsgaard, *Ønskebørn* av Birgitte Stærmose och tv-serien *Rita*. Bille Augusts *Stilla hjärta* hade världspremiär på filmfestivalen i San Sebastian där Paprika Steen vann priset för bästa kvinnliga huvudroll. Morthorst arbetar just nu på den isländska filmen *Heartstone* av Guðmundur Arnar Guðmundsson (*Whale Valley*).

FAKTA OM FILMEN

Originaltitel	<i>Stille hjerte</i>
Regissör	Bille August
Manusförfattare	Christian Torpe
Producent	Jesper Morthorst
Produktionsbolag	SF Film Production
I huvudrollerna	Ghita Nørby, Morten Grunwald, Paprika Steen, Danica Curcic, Pilou Asbæk

NORDISKA RÅDETS FILMPRIS 2015 - FINLAND

THEY HAVE ESCAPED

SYNOPSIS

Filmen handlar om två isolerade tonåringar som ständigt försöker fly från det samhälle som har marginaliserat dem. Flickan, vacker och extrovert, och pojken, stammare och introvert, träffas på en ungdomsanstalt. Pojken förälskar sig i flickan så det krävs ingen övertalning för att få honom att rymma med henne. De stjälar en bil och påbörjar en resa präglad av droger, sex och oändlig flykt.

REGISSÖR/MANUSFÖRFATTARE – J-P VALKEAPÄÄ

J-P Valkeapää (1977) har uppmärksammats internationellt som illustratör och serietecknare. Han gjorde de prisbelönta kortfilmerna *Eyes Closed without Hands* (2000) och *The Fall* (2003) och deltog 2005 i Cannes Cinéfondation-programmet där han skrev manuskriptet till sin långfilmsdebut *The Visitor*. Filmen vann det nordiska filmpriset och priset för bästa foto på Göteborgs filmfestival 2009. Hans andra långfilm *They Have Escaped* hade världspremiär på Venice Days och belönades med fyra finska Jussi-filmpris 2015, bland annat för bästa film och bästa regi.

MANUSFÖRFATTARE – PILVI PELTOLA

Pilvi Peltola har arbetat länge som socialarbetare, bland annat på barnhem, och använde denna erfarenhet när hon skrev manuset till *They Have Escaped* tillsammans med J-P Valkeapää. *They Have Escaped* är hennes första filmmanus.

PRODUCENT – ALEKSI BARDY

Aleksi Bardy är grundare av Helsinki-filmi, ett av Finlands mest framstående produktionsbolag. Till hans meriter som producent och/eller författare hör många inhemska kritiker- och publikframgångar, av vilka några även har uppmärksammats internationellt, till exempel Dome Karukoskis *Förbjuden frukt*, *Lapland Odyssey*, *Lejonhjärtat*, Aku Louhimies *Varghyndan* och J-P Valkeapääs *The Visitor* och *They Have Escaped*. Han har varit medproducent för filmer som bland annat *Bekas* av Karzan Kader (Sverige) och *Parked* av Darragh Byrne (Irland).

Bardy är just nu engagerad i Karukoskis engelskspråkiga långfilmsdebut *Tom of Finland* och Valkeapääs nästa projekt *Mona* (arbetstitel) om att överleva sadomasochism.

Bardy är även professor vid institutionen för filmkonst vid Aalto-universitetet i Helsingfors.

FAKTA OM FILMEN

Originaltitel	<i>He ovat paenneet</i>
Regissör	J-P Valkeapää
Manusförfattare	J-P Valkeapää, Pilvi Peltola
Producent	Aleksi Bardy
Produktionsbolag	Helsinki-filmi Oy
I huvudrollerna	Teppo Manner, Roosa Söderholm, Petteri Pennilä, Pelle Heikkilä

NORDISKA RÅDETS FILMPRIS 2015 - ISLAND

FÚSI

SYNOPSIS

Fúsi är fyrtio plus men saknar fortfarande modet att gå in i vuxenvärlden. Han tar sig likt en sömngångare genom vardagen, där rutinerna är det viktigaste. När en sprudlande kvinna och en åttaårig flicka oväntat kommer in hans liv, är han tvungen att ta ett språng.

REGISSÖR/MANUSFÖRFATTARE – DAGUR KÁRI

Dagur Kári föddes i Frankrike (1973), växte upp på Island och studerade film i Danmark. Hans långfilmsdebut *Nói albínói* (2003) var en internationell succé och hans andra film *Voksne mennesker* hade premiär vid en Un Certain Regard i Cannes. Hans första engelskspråkiga film *The Good Heart* nominerades till Nordiska rådets filmpreis 2010. *Fúsi* firade segerfest vid Tribeca-filmfestivalen i New York 2015 med tre pris för bästa film, manus och huvudroll (Gunnar Jónsson) i sektionen World Competition. Kári är för närvarande anställd som ledare för regissörslinjen vid Den Danske Filmskole. Han är därtill musiker i bandet "slowblow".

PRODUCENT – BALTASAR KORMÁKUR

Kormákur, född på Island (1966), är skådespelare, producent och regissör inom såväl teater som film och tv. Sedan debuten med långfilmen *101 Reykjavik* har han vunnit stort internationellt erkännande och skapat sig ett namn som filmskapare med kommersiell kraft, arbetande växelvis på Island och i Hollywood. Fyra av hans filmer har nominerats till Nordiska rådets filmpreis: *A Little Trip to Heaven* (2006), *Mýrin* (2007), *Brúðguminn* (2008) och *Djúpið* (2013).

Hans mest framgångsrika filmer i Hollywood är bland andra *Contraband* och *2 Guns*. Hans nästa långfilm *Everest* har premiär i USA den 18 september 2015. Kommande isländska projekt producerade för hans bolag RVK Studios är exempelvis tv-serien *Trapped*.

PRODUCENT - AGNES JOHANSEN

Johansen var tidigare värd för barnprogram på tv och därefter chef för barnprogrammen på isländska Kanal 2, innan hon övergick till filmproduktion. Från och med 2003 arbetar hon som producent i nära samarbete med Baltasar Kormákur. Hon har producerat åtta filmer med honom, som Sólveig Anspachs *Stormy Weather*, Kormákurs *Mýrin*, *Djúpið* och Oskar Jónassons *Reykjavik-Rotterdam*. Just nu producerar Johansen Börkur Sigþórssons debutlångfilm *Mules*.

FAKTA OM FILMEN

Originaltitel	<i>Fúsi</i>
Regissör/Manusförfattare	Dagur Kári
Producenter	Baltasar Kormákur, Agnes Johansen
Produktionsbolag	RVK Studios
I huvudrollerna	Gunnar Jónsson, Ilmur Kristjánsdóttir, Sigurjón Kjartansson.

NORDISKA RÅDETS FILMPRIS 2015 - NORGE

MOT NATUREN

SYNOPSIS

Mot naturen är en resa inne i Martins huvud och ut i den vilda naturen. Martin är ensam på en vandringstur i bergen och vi hör alla hans ocensurerade tankar och brutalt ärliga iakttagelser om sig själv och människorna runt omkring honom. Tankarna och fantasierna går från triviala och barnsliga till djupt existentiella, vilket gör filmen till ett porträtt av en ung man som vill bryta sedvanliga mönster.

REGISSÖR/MANUSFÖRFATTARE – OLE GIÆVER

Ole Giæver (1977) har examen från Nordland konst- och filmskola samt Konstfack i Stockholm. Hans kortfilm *Tommy* nominerades till Europeiska filmpriset 2007. Hans första långfilm som manusförfattare/regissör, *Fjellet*, valdes till Panorama-sektionen i Berlin 2011. Hans andra långfilm *Mot naturen* hade världspremiär på den internationella filmfestivalen i Toronto 2014 och visades därefter på Panorama i Berlin 2015 där den vann Europa Cinemas Label Award. Giævers nästa projekt är dramakomedin *Fra balkongen*.

PRODUCENT – MARIA EKERHOVD

Maria Ekerhovd kom in i filmindustrin 1999, efter att ha avlagt examen i medieproduktion vid Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet. Kortfilmen *Sniffer* av Bobbie Peers vann Guldpalmen i Cannes 2006. Därefter producerade hon *Jernanger* och *Vegas* (2009) innan hon startade Mer Film 2010. Bland bolagets begåvade regissörer kan nämnas Ole Giæver (*Mot naturen*), Iram Haq (*Jeg er din*), Gunnar Vikene (*Her er Harold*) och Bobbie Peers (*Dirk Ohm - illusjonisten som forsvant*). Ekerhovd arbetar för närvarande med Giævers nya långfilm *Fra balkongen* och Haqs drama *Hva vil folk si*. Hon har varit medproducent för den svenska filmen *The Quiet Roar*, den internationella dokumentären *Kulturkatedralen* och Wim Wenders *Everything Will be Fine*.

FAKTA OM FILMEN

Originaltitel	<i>Mot naturen</i>
Regissör	Ole Giæver
Manusförfattare	Ole Giæver
Producent	Maria Ekerhovd
Produktionsbolag	Mer Film
I huvudrollerna	Ole Giæver, Marte Magnusdotter Solem, Sivert Giæver Solem

NORDISKA RÅDETS FILMPRIS 2015 - SVERIGE

GENTLEMEN

SYNOPSIS

Den unge författaren Klas Östergren är på kant med världen och gömmer sig i sin lägenhet i Stockholm för att berätta historien om de som bodde med honom och vars öde vände. Henry Morgan är boxare, gudabenådad jazzpianist och levnadskonstnär med en hemlighet: han plågas av kärleken till en mystisk älskarinna. Och sedan är det Leo, Henrys bror, politisk agitator, poet, alkoholist. Från den stund Leo dyker upp orsakar han trubbel för alla på grund av ett avtal om vapensmuggling med ett kriminellt gäng.

REGISSÖR – MIKAEL MARCIMAIN

Mikael Marcimain (1970) började som regiassistent på SVT och skapade sig snabbt ett namn med tv-serierna *Lasermannen* (2005) och *Upp till kamp*, som vann Prix Italia 2008. Hans långfilmsdebut *Call Girl* vann ett FIPRESCI Discovery Award på internationella filmfestivalen i Toronto 2012. Hans andra långfilm *Gentlemen*, som baserar sig på Klas Östergrens populära roman, vann tre Guldbaggar.

Marcimain är även en av de mest etablerade reklamregissörerna i Norden. Han har regisserat internationella kampanjer för bland annat Ericsson, IKEA och Danske Bank.

MANUSFÖRFATTARE – KLAS ÖSTERGREN

Klas Östergren (1955) har skrivit flera romaner, bland dem bästsäljaren *Gentlemen* (1981) och dess fortsättning *Gangsters* (2005). Han har varit en ledstjärna inom svensk litteratur i nästan tre decennier och har vunnit Piratenpriset och Doblougskas priset från Svenska Akademien. Östergren är grundare av rockbandet Fullersta Revolutionary Orchestra, och har därtill varit verksam som översättare, dramatiker och manusförfattare för film och tv. Tillsammans med Lisa Ohlin skrev han manuset till hennes film *Veranda för en tenor* (1998) och han var medförfattare till manuset till Mikael Håfströms film *Ondskan*, som Oscar-nominerades för bästa utländska film. 2014 valdes Östergren in i Svenska Akademien.

PRODUCENT – FREDRIK HEINIG

Fredrik Heinig (1970) har 15 års erfarenhet av att producera reklam, filmer och tv-program. Bolaget B-Reel, som Heinig var med om att grunda, utsågs 2011 till världens bästa produktionsbolag av tidskriften AD Age.

Han har producerat inte mindre än fem projekt med Johan Kling, som serien *Stockholmare* (2001) och långfilmen *Darling*, som vann Nordiska filmpriset 2007. Dokumentärfilmen *Palme* av Kristina Lindström och Maud Nycander blev Sveriges mest inkomstbringande dokumentär på över 30 år när den hade premiär 2012.

Gentlemen hade världspremiär på internationella filmfestivalen i Toronto 2014. Bland Heinigs närmast kommande filmer finns bland annat Pernilla Augusts *Den allvarsamma leken* som planeras få nationell premiär hösten 2016.

PRODUCENT – MATTIAS NOHRBORG

Mattias Nohrborg (1959) hör till de mest etablerade inom Sveriges filmindustri. Han har köpt in och distribuerat kvalitetsfilmer genom sina bolag Triangelfilm och TriArt Film i mer än tre decennier.

Nohrborg har arbetat för B-Reel från 2009 och producerat filmer som dokumentärerna *Palme*, *Foodies*, *Fanny*, *Alexander & jag*, och spelfilmen *Gentlemen*. Kommande projekt är bland annat Kristian Petris dokumentär *Hotellet* och Jane Magnussons *Bergman*.

PRODUCENT – JOHANNES ÅHLUND

Johannes Åhlund (1975) är grundare och Europachef vid B-Reel.

Han studerade samhällsvetenskap på Stockholms universitet innan han gav sig in på en karriär inom tv, först som reporter och klippare, därefter som producent. Mellan 1998 och 2005 producerade Åhlund runt 40 tv-produktioner som exempelvis Johan Klings miniserie *Spacer* (2002). År 2009 hade trillern *Ond tro* av Kristian Petri officiell premiär inom tävlingsklassen på internationella filmfestivalen i Toronto. Han var sedan samproducent för den norska filmen *Kongen av Bastoy* (2010), och därefter för Mikael Marcimains *Gentlemen* (2014).

FAKTA OM FILMEN

Originaltitel	<i>Gentlemen</i>
Regissör	Mikael Marcimain
Manusförfattare	Klas Östergren
Producenter	Fredrik Heinig, Mattias Nohrborg, Johannes Åhlund
Produktionsbolag	B-Reel
I huvudrollerna	David Dencik, Ruth Vega Fernandez, Sverrir Gudnason